

Zagreb, 2. – 4. prosinca 2013.



DIJALOGOM
S CIVILNIM
DRUŠTVOM
DO BOLJEG
OKOLIŠA

Mogućnosti pristupa pravosuđu u slučajevima postojećih zahvata u okoliš

- upravni postupci i inspekcijski nadzor

doc. dr. sc. Lana Ofak

Katedra za upravno pravo, Pravni fakultet u Zagrebu



Ovaj projekt financira Europska unija, a sufinancira Ured Vlade RH za udruge.
This project is funded by the European Union and co-founded
by the Government Office for Cooperation with NGOs.



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Upravnopravna zaštita okoliša

Za svako djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš u pravilu je potrebno prethodno pribaviti odobrenje. Izdavanje odobrenja u nadležnosti je upravne vlasti

Postoji čitav niz dozvola koje nositelji zahvata u okoliš, sukladno mjerodavnim propisima, moraju prethodno pribaviti ovisno o tome kakvu djelatnost žele obavljati



Ima li postrojenje/objekt sve potrebne dozvole?



Zakon o zaštiti okoliša

Zakon o zaštiti prirode

Zakon o prostornom uređenju i
gradnji

Zakon o održivom gospodarenju
otpadom

Zakon o zaštiti zraka

Zakon o zaštiti od buke

Zakon o vodama

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti

...

Stranka u upravnom postupku

Opće odredbe Zakona o općem upravnom postupku (ZUP)

Stranka u upravnom postupku

Članak 4.

(1) Stranka u upravnom postupku je fizička ili pravna osoba na zahtjev koje je pokrenut postupak, protiv koje se vodi postupak ili **koja radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa ima pravo sudjelovati u postupku.**

Primjena Zakona

Članak 3.

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje u postupanju u svim upravnim stvarima. Samo se pojedina pitanja upravnog postupka mogu zakonom urediti drukčije, ako je to nužno za postupanje u pojedinim upravnim područjima te **ako to nije protivno temeljnim odredbama i svrsi ovoga Zakona.**

Izvanredni pravni lijek: obnova postupka

Zakon o općem upravnom postupku:

Obnova postupka u kojem je doneseno rješenje protiv kojeg se ne može izjaviti žalba može se pokrenuti na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti u roku od tri godine od dana dostave rješenja stranci: ...

5. ako osobi koja je trebala sudjelovati u svojstvu stranke nije bila dana mogućnost sudjelovanja u postupku, ...

Ograničavanje položaja stranke u posebnim upravnim postupcima



Odredbe posebnih zakona

Stranka u postupku izdavanja rješenja o uvjetima građenja je:

-investitor,

-vlasnik nekretnine za koju se izdaje rješenje i nositelj drugih stvarnih prava na toj nekretnini,

-vlasnik i nositelj drugih stvarnih prava na nekretnini koja neposredno graniči s nekretninom za koju se izdaje rješenje te

-javna ustanova za upravljanje nacionalnim parkom i parkom prirode i jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalazi nekretnina (čl. 216. st. 2. Zakona o prostornom uređenju i gradnji).

Stranka u postupku izdavanja uporabne dozvole je investitor, odnosno vlasnik građevine ako je na njegov zahtjev pokrenut postupak izdavanja te dozvole (čl. 257. b Zakona o prostornom uređenju i gradnji).

Stranka u postupku izdavanja dozvole za gospodarenje otpadom je podnositelj zahtjeva, vlasnik nekretnine za koju se izdaje dozvola i nositelj drugih stvarnih prava na toj nekretnini, te jedinica lokalne samouprave na čijem se području obavlja djelatnost iz dozvole. (čl. 95. st. 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom)

Upravnosudska praksa

Praksa Upravnog suda RH (danas: Visoki upravni sud RH) u pogledu priznavanja položaja stranke onim osobama koje nisu izričito navedene u odredbi posebnog zakona je, u određenoj mjeri, kontradiktorna.

Praksa novih prvostupanjskih upravnih sudova (od siječnja 2012.) još je neistražena.

Ustavnosudska praksa

Prema mom saznanju, Ustavni sud RH još nije imao priliku ocjenjivati sukladnost s Ustavom odredaba posebnih zakona kojima se ograničava položaj stranke u upravnim postupcima.

Za razliku od toga, Ustavni sud Republike Slovenije bavio se tim pitanjem te je ukinuo pojedine odredbe slovenskog Zakona o gradnji kojima se ograničavao krug osoba koje imaju pravo sudjelovati u postupku izdavanja građevinske dozvole.

Ustavno sodišče, Odločba, št. U-I-165/09-34, 3.3.2011.

U postupku izdavanja dozvola intervenijent bi mogao zaštititi svoje pravo na odgovarajuću udaljenost planiranje izgradnje od njegovog objekta, na zaštitu od buke, da radovi neće negativno utjecati na stabilnost njegove zgrade, sigurnost od požara, higijensku i zdravstvenu zaštitu ili zaštitu okoliša i sl.

Inspekcijski nadzor

Upravnopravna zaštita okoliša uključuje i različite oblike inspekcijskog nadzora nad ponašanjem fizičkih i pravnih osoba glede poštovanja uvjeta i mjera iz izdanih dozvola te zakonskih i drugih propisa.

Velika je prednost upravnopravne zaštite da su unaprijed formirana tijela koja poduzimaju određene mjere, zaštitu obavljaju stručnjaci, zaštita je kontinuirana, zahvaća širok prostor te velik krug osoba i sve vrste protupravnih ponašanja, a k tome djeluje i preventivno i represivno.



Poštuje li postrojenje/objekt zakonske i druge propise?

Javnopravno tijelo obvezno je reagirati na predstavku ili obavijest pojedinaca kojom se upućuje na potrebu pokretanja upravnog postupka (inspekcijskog nadzora) po službenoj dužnosti zbog zaštite javnoga interesa

Kada službena osoba utvrdi da ne postoje uvjeti za pokretanje postupka, obavijestit će o tome podnositelja predstavke što je prije moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke, odnosno obavijesti.

Podnositelj predstavke ima pravo izjaviti prigovor javnopravnom tijelu u roku od osam dana od dana primanja obavijesti, kao i u slučaju da u propisanom roku nije dobio odgovor na svoju predstavku

Protiv rješenja o prigovoru može se izjaviti žalba, a protiv rješenja drugostupanjskog tijela o prigovoru može se pokrenuti upravni spor.

Zakon o zaštiti okoliša – Postupanje po prijavi (članak 253.)

- (1) Inspektor će pisano obavijestiti poznatog podnositelja prijave o utvrđenom činjeničnom stanju u inspekcijskom nadzoru najkasnije trideset dana od dana utvrđenja činjeničnog stanja.
- (2) Podnositelj prijave nije stranka u inspekcijskom postupku u smislu ovoga Zakona.
- (3) Ako se tijekom inspekcijskoga nadzora utvrdi da nema povrede ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koje je ovlaštena nadzirati Inspekcija zaštite okoliša i opravdanog razloga za daljnje vođenje postupka, a podnositelj prijave zahtijeva izvođenje dokaza, postupak se nadalje vodi po zahtjevu podnositelja prijave.
- (4) Troškove daljnjeg vođenja postupka iz stavka 3. ovoga članka u cijelosti snosi podnositelj prijave.
- (5) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka inspektor će zaključkom zatražiti od podnositelja prijave da unaprijed položi novčani iznos za troškove izvođenja drugih dokaza.

Zagreb, 2. – 4. prosinca 2013.



DIJALOGOM
S CIVILNIM
DRUŠTVOM
DO BOLJEG
OKOLIŠA

HVALA NA PAŽNJI!

Lana Ofak

Docentica na Katedri za upravno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu

lane.ofak@pravo.hr



Ovaj projekt financira Europska unija, a sufinancira Ured Vlade RH za udruge.
This project is funded by the European Union and co-founded
by the Government Office for Cooperation with NGOs.



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge